

סדר הלל

קוראים את ההלל, ויש נוהגים אף לגמור את ההלל, ואף לברך בשם ומלכות בתחילה ובסוף.

(בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְקַרְא אֶת הַהֵלֵל.)

והלל זה מי אמרו? נביאים שביניהם תקנו להם לישראל שיהיו אומרים אותו על כל פרק ועל כל צרה וצרה שלא תבוא, ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן.

פסחים קיז, א

מאי טעמא אמרינן האי [הלל], משום שיש בו חמשה דברים הללו: יציאת מצרים וקריעת ים סוף ומתן תורה ותחיית המתים וחיבתו של משיח.

פסחים קיח

☆ "מנין שאין אומרים שירה אלא על היין". פי' לא שאין אומרים שירה בשום מקום אלא על היין - שהרי אומרים שירה בשחיטת פסחים כדאיתא בפי' תמיד נשחט (סד א), וכן אומרים שירה במלחמה כדאיתא ביהושפט בדברי הימים.

רשב"א ברכות לה

כל יחיד שאירעתהו צרה ונגאל ממנה, רשאי לקבוע הלל לעצמו באותו יום בכל שנה, אלא שאינו מברך עליו. וכן הדין בכל צבור וצבור. כך היה יסוד נביאים לאמרו על כל צרה כשנגאלין ממנה.

מאירי, פסחים קיז, א

☆ אמר רבה: ימים שהיחיד גומר בהם את ההלל, בין פרק לפרק פוסק, באמצע הפרק אינו פוסק. וימים שאין היחיד גומר בהם את ההלל, אפי' באמצע הפרק פוסק. והלכתא כרבה. ימים שהיחיד גומר בהם את ההלל - כתוב בהלכות גדולות לאו דוקא נקט יחיד, אלא אפי' צבור נקראים יחיד. רבינו אשר ברכות יד

☆ ...עכ"פ יצא לנו לדינא בנידון דידן, דאין כאן שום חשש ופקפוק כלל משום בל תוסיף, רק אדרבה - חיוב ומצוה הוא לעשות זכר לנס ולקבוע את יום העצמאות ליום-טוב ושמחה ולומר בו הלל שלם בלא דילוג.

ועיין שו"ת חיים שאל להגאון חיד"א זכרוננו לברכה (ח"ב סימן יא), שהביא דעות קצת פוסקים לומר הלל אף ביחיד או ציבור של עיר אחת שנעשה להם

נס, על-כל-פנים בלא ברכה, והוא דקדק מלשון רש"י בפסחים ק"ז ע"א (ד"ה "על כל צרה שלא תבוא אומרים אותו על גאולתנו") שמסיים: "כגון חנוכה", דמתקנת הנביאים היתה רק על נס שנעשה לכל ישראל ולא ליחיד או לעיר אחת". אולם לפי דעת החתם סופר (אורח חיים סימן קצא) גם ביחיד או עיר אחת, אם הנס הוא ממיתה לחיים, שייך הקל-וחומר 'מעבדות לחירות אומרים שירה, ממיתה לחיים לא כל-שכן!' ואם-כן חייבים לומר הלל. ויש לומר שזו כוונת רש"י שכתב "כגון חנוכה" ר"ל ממיתה לחיים דוקא ולא שאר צרות. **ועל-כל-פנים בנס שנעשה לכל ישראל הכל מודים שצריכים לומר הלל ומבואר בחיים שאל שם דבזה אומרים בברכה בלי פקפוק. וגם הספד ותענית אסור בו...**

מה שכתבתי נראה לעיני לדינא, אבל למעשה אי-אפשר להחליט בזה בלי הסכמת רוב גדולי הרבנים, שלא יבוא לידי לא תתגודדו ליעשות אגודות אגודות, ואם יעלה בהסכמה יברכו על ההלל בכל המקומות.

הרב משולם ראטה, שו"ת קול מבשר סי' כא

✪ במדרש פרשת אמור: הלל זה יש בו לשעבר, ויש בו לעתיד לבא, ויש בו לדורות הללו, ויש בו לימות המשיח, ויש בו לימות גוג ומגוג (הרי מתחלה ימות המשיח ואח"כ ימות גוג כדרכינו). **בצאת ישראל - לשעבר, לא לנו - לדורות הללו. אהבתי כי ישמע - ימות המשיח, כל גויים סבבני - לימות גוג, אלי אתה ואודך - לעתיד לבא, עד כאן לשון המדרש.** וכבר ביארתי ענין ההלל בדרישת ציון סוף ח"א ממאמר ראשון, אך אחת יש להוסיף מה שאמר המדרש, **אהבתי - לימות המשיח הוא זה, אהבתי כי יחל לשמוע קולי אשר בימי אקרא על התחלת גאולה, אשר אתהלך בארץ החיים שיתנדבו הרבה לעשות מסלה ללכת בארץ הקודש לעשות בה עבודת מקנה וקנין, ואומר - "ואני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב" - פי' מה שיעשה האדם לפעולת צמיחת תקוה, הכל כמו אכזב מים, על כן חדלתי ומנעתי מטוב.** אבל באמת **"מה אשיב לה' כל תגמלוהי עלי",** עלי תולה הדבר לתקות הגמולות, שאחל באתערותא מתתא על ידי הכנת גאולת הארץ ליסדה, ואז **כוס ישועות אשא,** ואחר כך אזכה **לזבח זבח תודה,** ואזכה למזבח בציון נכון **ואלהינו מרחם.** ומבאר עוד שהרי **פתחת למוסרי שאיני עוד אסור בזיקים מבלי אשא ראש, ואחר כך בחצרות ה' בתוככי ירושלים, ויהללו את ה' כל גויים אשר יעזרוני לזה, ואחר כך מן המיצר מלחמת גוג, ואחר כך אלי אתה ואודך על ידי משיח בן דוד במהרה בימינו אמן.**

דרישת ציון, לרב צבי הירש קאלישר, עמ' קז, יד.

הלל אינו מיוחד לנס [מסוים], רק הוא מצוה כללית על כל גאולה כמבואר בדברי חז"ל. ופי' שבהלל נזכר איך בני ישראל מיוחדין להקב"ה שגאלנו ממצרים להיות לו לעם נחלה, והיא מדריגת בני

תהלים קיג הללויה, הללו עבדי יהוה, הללו את שם יהוה: יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם: ממזרח שמש עד מבוא מהלל שם יהוה: רם על כל גוים יהוה, על השמים כבודו: מי ביהוה אלהינו המגביהי לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מעפר דל, מאשפת ירים אביון: להושיבי עם נדיבים, עם נדיבי עמו: מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה:

תהלים קיד בצאת ישראל משאר ממצרים, בית יעקב מעם לוועז: היתה יהודה לקדשו, ישראל ממשלותיו: הים ראה וינס, הירדן יסב לאחור: ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן: מה לך הים כי תנוס, הירדן תסב לאחור: ההרים תרקדו כאילים, גבעות כבני צאן: מלפני אדון חולי ארץ, מלפני

ישראל בעצמותם. אך על ידי שעבוד מלכויות אין בכח בני ישראל לבוא למקום המיוחד להם, להתיחד לבורא עולם. אך בעת שיש גאולה, יכולין לקרוא ההלל. ואח"כ צריכין להודות להשי"ת על אשר זכינו להתקרב למדרגתנו.

שפת אמת לחנוכה

הללו עבדי ד' - אלו ישראל, שנאמר (ויקרא כה, נה): "כי לי בני ישראל עבדים... הללו את שם ה' - הללו לה' שעשה לנו מלחמה, שנאמר (שמות יד, יד): "ה' ילחם לכם".

מדרש תהלים פרק קיג

☆ **המגביהי לשבת המשפילי לראות כו' מקימי מעפר דל כו' מושיבי עקרת הבית.** כי הנה בנינו נבראו לברר מלכות שמים בעולם. והולכין הקב"ה בכל המקומות להוציא הניצוצי קדושה שנמצא בכל מקום. וזה שאמר מקימי מעפר. מאשפות ירים אביון ע"י בני"י. וזה שאמר להושיבי עם נדיבים כו'... וכמו כן נפרש "המשפילי", שהקב"ה הרים אותנו וגם השפיל אותנו בכל מקומות החשכים, כדי להעלות הכל מתהום ארעא עד רום רקיעא. ולכן נתקן ההלל על כל צרה שלא תבוא. וכשנגאלו ממנה קורין ההלל על ידי שמאיר אור חדש במקום שהי' חושך. כי הלל הוא מלשון בהלו נרו.

שפת אמת, הגדה של פסח

אלוהי יעקב: ההפכי הצור אגם מים, חלמיש למעינו מים:

תהלים קטו
לא לנו יהוה, לא לנו, כי לשמך תן כבוד על חסדך על
אמתך: למה יאמרו הגוים אינה נא אלהיהם: ואלהינו
בשמים, כל אשר חפץ עשה: עצביהם כסף וזהב, מעשה
ידי אדם: פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו:
אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא יריחו: ידיהם ולא
ימישון, רגליהם ולא יהלכו, לא יהגו בגרונם: כמוהם
יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם: ישראל בטח ביהוה,
עזרם ומגנם הוא: בית אהרן בטחו ביהוה, עזרם ומגנם
הוא: יראי יהוה בטחו ביהוה, עזרם ומגנם הוא:

יהוה זכרנו יברך, יברך את בית ישראל, יברך את בית
אהרן: יברך יראי יהוה, הקטנים עם הגדלים: יסוף יהוה
עליכם, עליכם ועל בניכם: ברוכים אתם ליהוה, עשה
שמים וארץ: השמים שמים ליהוה, והארץ נתן לבני
אדם: לא המתים יהללו יה, ולא כל יורדי דומה:
ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם, הללויה:

הים ראה וינס - ים סוף לא נקרע בבת אחת ונעשה בתוכו שביל
ארוך מתחילתו ועד סופו, אלא מעט מעט, כי הים היה נס
מפניהם, ומדי עברם היו רואים הים לעיניהם.

רבנו בחיי, בשלח יג טז

ונאמר לפניו הללויה - שעשה עמנו טובות בשינוי הטבע ושינוי
מנהגו של עולם, ואלו טובות אי אפשר לעשותם שום מלאך או
שאר נברא, רק הוא יתברך. ולפיכך ההלול הזה הוא לשמו
דוקא... אמנם יש לומר גם כן כי לא מצד חידוש הנסים
והנפלאות דוקא נאמר שם הללויה, רק כל צרה הבאה לישראל
והם נושעים ממנה, ראוי לישראל להלל להקב"ה בהללויה... [כי]
כאשר היתה צרה לישראל ונהפכה לטובה, שינוי זה שהיתה
תשועה להם מן הצרה - הוא על ידי שמו יתברך בודאי, שברצונו

תהלים קטו אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָיִ: כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי, וּבִימֵי אֶקְרָא: אֶפְפוּנֵי חֲבֻלֵי מוֹת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצִאוּנֵי, צָרָה וַיְגוֹן אֲמַצָּא: וּבִשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, אָנָּה יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְהוָה וְצַדִּיק, וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שָׁמַר פְּתָאִים יְהוָה, בְּלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִי, כִּי יְהוָה גָּמַל עָלַיִכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת, אֶת עֵינַי מִן דַּמְעָה, אֶת רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶת־הַלֶּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אָנֹכִי עֲנִיתִי מְאֹד: אָנֹכִי אֲמַרְתִּי בַחֲפוּז, כָּל הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה אָשִׁיב לַיהוָה, כָּל תַּגְּמוֹלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבִשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא: נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה, הַמּוֹתָה לְחַסִּידָיו: אָנָּה יְהוָה כִּי אָנֹכִי עַבְדְּךָ, אָנֹכִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי: לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבִשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא: נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: בַּחֲצֵרוֹת בֵּית יְהוָה, בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַיִם, הַלְלוּיָהּ:

תהלים קיז הַלְלוּ אֶת יְהוָה כָּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִים: כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ, וְאֲמַת יְהוָה לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הכל יכול לעשות ולשנות מרע לטוב, לכך תקנו בכל צרה שהיתה לישראל ונושעים ממנה להלל בשם הללויה.

מהר"ל מפראג גבורות ה', פרק סא

הללו את ד' כל גוים - יראה כי יעוררם על תועלת נפלאה אשר תגיע לאומות מהחסד האלקי אשר יגבר על ישראל בגאולתנו ופדיון נפשנו. כי בעודנו בגלות, אין השגחתו יתברך מתפרסמת ולא ניכרת אלקותו האמתית אצל הכל, כי הם נעדרי ידיעתו. אבל לעתיד על ידי גאולת ישראל תתפרסם גדולתו ויכלתו, וכל העולם יכירו וידעו כי אמת מלכנו ואפס זולתו - - לזה אמר: אתם הגוים והאומות, הללו ושבחו שמו יתברך על כי גבר עלינו חסדו להוציאנו מאפלה לאורה בפדיון נפשנו, כי הלא על ידי חסד זה - אמת ה' לעולם, האמת הגמורה מאלקותו יתברך מתפשטת

תהלים קיח
 הודו לַיהוָה כִּי טוֹב,
 יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל,
 יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֲהֲרֹן,
 יֹאמְרוּ נָא יְרֵאֵי יְהוָה,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

מִן הַמִּצֵּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה:
 יְהוָה לִי לֹא אֵיֶרָא, מִה יַעֲשֶׂה לִי אֲדָם:
 יְהוָה לִי בְּעֹזוֹרִי, וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׁנְאֵי:
 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה, מִבְּטַח בְּאָדָם:
 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה, מִבְּטַח בְּגִדִיבִים:
 כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֶם:
 סְבוּנִי גַם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֶם:
 סְבוּנִי כְּדַבּוּרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֶם:
 דָּחָה דְחִיתַנִּי לַנֶּפֶל, וַיְהוֶה עֲזָרְנִי:
 עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה:
 קוֹל הַנָּה וַיִּשְׁוַעָה בְּאֶהְלֵי צְדִיקִים, יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל:
 יְמִין יְהוָה רֹמְמָה, יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל:
 לֹא אָמוֹת כִּי אֲחִיָּה, וְאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה:
 יִסּוֹר יִסְרְנֵי יְהוָה, וְלָמוֹת לֹא נִתְּנָנִי:
 פָּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָקָה, אֲבֹא בָם אוֹדֶה יְהוָה:
 זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ:

לעולם בכללו, כי כולם יכירוהו, וכיון שזו טובה גדולה כוללת כל כך גם לכם, תתחייבו להללו ולשבחו.

בינה לעתים, דרוש ט

אפשר שזוהי כוונת הכתוב הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו, כי אורות החסד הנשפעים בנס, הן מזהירין עולת-תמיד ביום ההוא, מדי שנה בשנה, שנות ודור, והינו דקאמר כי לעולם חסדו.

רבנו החיד"א ז"ל, לב דוד, פרק כט

אֹרְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה:
אֹרְךָ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה:

אֲבָן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים, הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה:
אֲבָן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים, הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה:

מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ:
מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ:

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ:
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ:

אֲנֵא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא.
אֲנֵא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא.

אֲנֵא יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא.
אֲנֵא יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא.

בְּרוּךְ הָבֵא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרִכְנוֹכֶם מִבֵּית יְהוָה:

כל גויים סבבוני - אמר בזה ד' לשונות סיבוב, היינו כל גויים סבבוני, סבבוני גם סבבוני, סבבוני כדבורים. האחד, על סנחריב ואשור שבאו על ירושלים ונפלו שמה, וזה שאמר בשם ד' כי אמילם. השני, על נבוכדנצר מלך בבל שבא על ירושלים פעמים רבות, בימי יהויקים, יהויכין וצדקיהו, לכן אמר על בבלים סבבוני גם סבבוני. ואחר כך בשם ד' כי אמילם. השלישי, על פרס ומדי ויונים בימי בית שני, וזה אמרו סבבוני כדבורים, וסוף דועכו כאש קוצים וגו'. אך על הגלות הארוך הזה דחה דחיתני לנפול, שהיא דחיה קרובה לנפילה מוחלטת, אם לא שד' עזרני להתקיים.

השר מהר"י אברבנאל ז"ל

זה היום עשה ד' - כל הגאולות שעברו - אחריהם שעבוד, אבל מכאן ואילך - אין אחריהם שעבוד, שנאמר (ישעיה יב ה) זמרו ד' כי גאות עשה.

מדרש תהלים, פרק קי

בְּרוּךְ הַבֹּא בְשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה:

אֵל יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ, אֲסָרוּ חַג בְּעִבּוֹתַיִם, עַד קַרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ:

אֵל יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ, אֲסָרוּ חַג בְּעִבּוֹתַיִם, עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:

אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי אַרְוֹמְמֶךָ:
אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי אַרְוֹמְמֶךָ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים
עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ, וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרַנָּה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ
וַיִּשְׁבַּחוּ וַיִּפְאָרוּ וַיִּשְׁוֹרְרוּ וַיְרֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ
אֶת שְׁמֶךָ מִלְּבָנוּ תָּמִיד, כִּי לָךְ טוֹב לַהֲוֹדוֹת, וְלִשְׁמֶךָ נֶאֱדָה
לְזַמֵּר, כִּי מַעֲוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל:

(בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבָּחוֹת:)

ולמה קורין את ההלל? - מפני שכתוב (תהלים קיח, כג) אל די
ויאר לנו. ולמה אין קורין בפורים? - שאין קורין אלא על מפלתה
של מלכות, ומלכות אחשורוש היתה קיימת. אבל במלכות יון,
שכילה אותה הקב"ה התחילו נותנין הימנון ושבח, ואומרים:
לשעבר היינו עבדים לפרעה, עבדים ליון, ועכשיו עבדיו של
הקב"ה אנו, - הללו עבדי ד'!

פסיקתא רבתי פ"ב, פיסקא דחנוכה

אלי אתה - בחוץ לארץ, ואודך - בלי ריבוי שבח, כי הדר בחו"ל
דומה כמי שאין לו אלוה, אבל: אלקי - בארץ-ישראל, ארוממך -
בריבוי שבחים.

אמרות טהורות לבעל נועם מגדים

חצי קדיש: ויתגדל ויתקדש שמה רבא.
בעלמא די ברא כרעותה
וימליך מלכותה ויצמח פרקנה ויקרב משיחה.
בתייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל
בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן.
יהא שמה רבא מבךד לעלם ולעלמי עלמיא.
יתבךד וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא
ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא.
לעלא מן כל ברכתא ושירתא
תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא.
ואמרו אמן.

אם חל יום העצמאות בשני או חמישי קוראים בתורה

כשפותחין את הארון אומרים זה:

במדבר י

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה,

קומה יהוה ופצו איביד וינסו משנאיך מפניך:

ישעיה ב

כי מציון תצא תורה ודבר יהוה מירושלים:

ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו.

ברוך שמה דמרא עלמא, בריך כתבך ואתכד. יהא רעותך עם עמך
ישראל לעלם, ופרקן ימינד אחזי לעמך בבית מקדשך, ולאמטוי לנא
משוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמיין. יהא רענא קדמך דתוריך לן חיינ
בטיבותא, ולהוי אנא פקידא בגו צדיקיא, למרחס עלי ולמנטר יתי ונת
כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרינס לכלא, אנת הוא
שליט על כלא, אנת הוא דשליט על מלכיא, ומלכותא דילך היא, אנא

☆ "ויהי בנסוע הארון" - נקוד עליו מלמעלה ומלמטה, מפני שלא היה זה
מקומו... הלכה שכינה בו ביום שלשים וששה מיל כדי שיכנסו ישראל
לארץ. התחילו ישראל מתרעמים לפני המקום שנתלבטו על דרך זו,
המקום צריך להתרעם עליהם שבשבילם הילכה שכינה בו ביום שלשים
וששה מילין כדי שיכנסו ישראל לארץ.

ספרי במדבר פד

עבדא דקדשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמא דיקר אורייתא בכל עדן ועדן. לא על אנש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא, אלא באלהא דשמאי, דהוא אלהא קשוט ואורייתא קשוט ונביאותה קשוט, ומסגא למעבד טבון וקשוט, בה אנא רחיץ, ולשמה קדישא יקירא אנא אמר תשבחו. יהא רענא קדמך דתפתח לבאי באורייתא, ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמד ישראל, לטב ולחיין ולשלם אמן:

חזן:

גדלו ליהנה אתי וגרוממה שמו יחדו:

קהל:

לך יהנה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד
כי כל בשמים ובארץ.

לך יהנה הממלכה והמתנשא לכל לראש:

רוממו יהנה אלהינו והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא:

רוממו יהנה אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יהנה אלהינו:

אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים, ויציל נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער ביצר הרע מן הנשואים, ויחון אותנו לפליטת עולמים, וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

ותגלה ותראה מלכותו עלינו בזמן קרוב, ויחון פלטתנו ופלטת עמו בית ישראל לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ונאמר אמן.

הכל הבו גדל לאלהינו ותנו כבוד לתורה. כהן קרב, נעמד (פלוני בן פלוני) הבהן, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו:

קהל: ואתם הדבקים ביהנה אלהיכם חיים בלכם היום:

סדר ברכת התורה:

העולה: ברכו את יהנה המברך.

והקהל עונין: ברוך יהנה המברך לעולם ועד.

והעולה חוזר: ברוך יהנה המברך לעולם ועד.

ברוך אתה יהנה אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו

מכל העמים, ונתן לנו את תורתו:

ברוך אתה יהנה, נותן התורה:

תוריע

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה
 כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְכְּדָה זָכָר וְטַמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדְתָה דְוָתָה
 תִּטְמָא: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוּל בֶּשֶׂר עַרְלָתוֹ: וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת
 יָמִים תֵּשֵׁב בְּדַמֵי טְהָרָה בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגַע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא
 תָּבֹא עַד מְלֹאת יְמֵי טְהָרָה: וְאִם נִקְבְּה תִלְדַּד וְטַמְאָה שִׁבְעִים
 לִו כִּנְדָתָה וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשִׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דַּמֵי טְהָרָה: וּבְמֵלֵאת
 יְמֵי טְהָרָה לְבֶן אוֹ לְבַת תָּבִיא כִּבְשׁ בֶּן שָׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן יוֹנָה אוֹ
 תֹר לַחֲטָאת אֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵל הַכֹּהֵן: וְהִקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה
 וּכְפָר עֲלֶיךָ וְטְהָרָה מִמָּקַד דָּמֶיךָ זֹאת תִּזְכָּר הַלֵּלְדַת לְזָכָר אוֹ
 לְנִקְבָּה: וְאִם לֹא תִמְצָא יָדָה דֵּי שָׁה וְלִקְחָה שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי
 בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לַחֲטָאת וּכְפָר עֲלֶיךָ הַכֹּהֵן וְטְהָרָה:
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֵל אַהֲרֹן לֵאמֹר: אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר
 יִשְׂרָאֵל בְּשָׂרוֹ שָׂאת אוֹ סִפְחַת אוֹ בְּהֶרֶת וְהָיָה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ לִנְגַע צָרַעַת
 וְהוּבֵא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים: וּרְאָה הַכֹּהֵן
 אֶת הַנִּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְשָׁעַר בְּנִגַע הַפֶּה לְבֶן וּמְרֹאֶה הַנִּגַע עִמָּךְ
 מְעוֹד בְּשָׂרוֹ נִגַע צָרַעַת הוּא וּרְאָהוּ הַכֹּהֵן וְטָמֵא אֹתוֹ: וְאִם בְּהֶרֶת
 לְבָנָה הוּא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעִמָּךְ אֵין מְרֹאֶה מִן הָעוֹר וְשָׁעֲרָה לֹא
 הַפֶּה לְבֶן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת הַנִּגַע שִׁבְעַת יָמִים: וּרְאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי וְהָנָה הַנִּגַע עִמָּךְ בְּעֵינָיו לֹא פָּשָׂה הַנִּגַע בְּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ
 הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שְׁנִית:

אחרי מות

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי
 יְהוָה וַיִּמָּתוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דְּבַר אֶל אַהֲרֹן אַחִיךָ וְאֵל יְבֵא
 בְּכָל עַת אֵל הַקֹּדֶשׁ מִבַּיִת לַפָּרֹכֶת אֵל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרֶן
 וְלֹא יָמוּת כִּי בַעֲזָן אֲרָאָה עַל הַכַּפֹּרֶת: בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל
 הַקֹּדֶשׁ בְּפֶרֶץ בֶּן בָּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לְעֹלָה: כִּתְנַת בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ
 וּמְכַנְסֵי בַד יִהְיוּ עַל בְּשָׂרוֹ וּכְאֲבָנֹת בַּד יַחַגֵּר וּבְמִצְנַפֶּת בַּד יַעֲנֶה
 בְּגָדֵי קֹדֶשׁ הֵם וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת בְּשָׂרוֹ וּלְבָשָׂם: וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עֹזִים לַחֲטָאת וְאֵיל אֶחָד לְעֹלָה: וְהִקְרִיב
 אַהֲרֹן אֶת פֶּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ וּכְפָר בְּעוֹדוֹ וּבְעוֹד בֵּיתוֹ: וְלָקַח אֶת
 שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְהִעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן

לוי

אָהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֶל: וְהִקְרִיב אֶהָרֶן אֶת הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חֲטָאתָ: וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַעֲזָאזֶל יַעֲמֵד חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֶל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אֶהָרֶן אֶת פֶּר הַחֲטָאתָ אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פֶּר הַחֲטָאתָ אֲשֶׁר לוֹ: וְלָקַח מְלֵא הַמַּחְתָּה גִחְלֵי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֵא חֲפָנָיו קִטְרֶת סַמִּים דָּקָה וְהִבִּיא מִבַּיִת לַפְּרֻכָּת: וְנָתַן אֶת הַקִּטְרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן הַקִּטְרֶת אֶת הַכִּפְרֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת: וְלָקַח מִדָּם הַפֶּר וְהִזָּה בְּאַצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכִּפְרֶת קִדְמָה וּלִפְנֵי הַכִּפְרֶת יִזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים מִן הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ: וְשָׁחַט אֶת שְׁעִיר הַחֲטָאתָ אֲשֶׁר לָעֵם וְהִבִּיא אֶת דָּמוֹ אֶל מִבַּיִת לַפְּרֻכָּת וְעָשָׂה אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפֶּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל הַכִּפְרֶת וּלִפְנֵי הַכִּפְרֶת: וְכִפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכֹל חֲטָאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֵל מוֹעֵד הַשָּׁבָן אֲתָם בַּתּוֹךְ טְמֵאתָם: וְכֹל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאַהֵל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קֹהֵל יִשְׂרָאֵל:

ישראל

קדושים

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל כָּל עַדַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלֹלִים וְאֵלֵהֶי מִסָּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכִי תִזְבְּחוּ זִבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבַּחְהוּ: בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֹאכַל וּמִמַּחֲרֶת וְהַנּוֹתֵר עַד יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשָּׂרֶף: וְאִם הָאֵכָל יֹאכַל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאִכְלֵוֹ עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיהָ: וּבִקְצָרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ לְקַצֵּר וּלְקַט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט: וּכְרֵמְךָ לֹא תַעֲוִלֵל וּפְרֹט כְּרֵמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְר תַּעֲזֹב אֲתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִגְנְבוּ וְלֹא תִכְחֲשׂוּ וְלֹא תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ: וְלֹא תִשְׁבְּעוּ בַשְּׁמִי לְשַׁקֵּר וְחַלְלַתְּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגּוֹל לֹא תִלִּין פְּעֻלַּת

לוי

ישראל

שכיר אתך עד בקר: לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני יהוה:

אמור

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא יקרחה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: אשה זנה וחללה לא יקחו לוי ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו: וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדשכם: ובת איש בהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף: והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרס: ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי גור שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: והוא אשה בבתוליה יקח: ישראל אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה: ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו:

בהר

וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר ברמך ואספת את תבואתה: ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: את ספית קצירך לא תקצור ואת ענבי גזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל: וספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה:

והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום
הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם: וקדשתם את שנת החמשים
שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישיבה יובל הוא תהיה לכם
ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשבו: יובל הוא
שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את
ספיחיה ולא תבצרו את נזריה: כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן
השדה תאכלו את תבואתה: בשנת היובל הזאת תשבו איש אל
אחוזתו:

אחר קריאת הפרשה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר נתן לנו
תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו:
ברוך אתה יהוה, נותן התורה:

חצי קדיש: יתגדל ויתקדש שמה רבא.

בעלמא די ברא כרעותה
וּמְלִיד מְלִכּוּתָהּ וַיִּצְמַח פְּרֻקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.
בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזַמַּן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יְתְּבָרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמָה דְקֻדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא.
לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעָלְמָא.
וְאִמְרוּ אָמֵן.

כשמגביהים את הספר תורה אומרים:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל:
על פי יהוה ביד משה:

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר:

דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:

ארך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד:

יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

קוראין בישעיהו י"ב, בלא ברכות.
 עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בת ציון גבעת
 ירושלים: הנה האדון יהוה צבאות מסעף פארה
 במערצה ורמי הקומה גדועים והגבהים ישפלו: ונקף סבכי הער
 בברזל והלבנון באדיר יפול: ויצא חטר מגזע ישי
 ונצר משרשיו יפרה: ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח
 עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה: והריחו ביראת יהוה ולא
 למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח: ושפט בצדק דלים
 והוכיח במישור לענוי ארץ והקה ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו
 ימית רשע: והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו: וגר זאב
 עם כבש ונמר עם גדי ירביץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג
 בס: ופרה ודב תרעינה יחדו ירביצו ילדיהן ואריה כפקר יאכל תבן:
 ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה: לא
 ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ העה את יהוה
 כמים לגם מכסים: והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד

ינופף ידו הר בת ציון - הציץ רבשקה על החומה ושמע שהיו
 קוראין את ההלל ואמר לסנחריב, חזור לאחוריך כי נסים נעשים
 להם בזה הלילה, והיה מבוה את הדבר, שנאמר ינופף ידו הר בת
 ציון.

ילקוט שמעוני מלכים ב, רמז רמא

ושבתי בשלום אל בית אבי - ר' יהושע דסכנין בשם ר' לוי: נטל
 הקב"ה שיחתו של אבות ועשאן מפתח לגאולתו של בנים. אמר לו
 הקב"ה אתה אמרת והיה ד' לי לאלקים (בראשית כח, כא) חייך
 כל טובות וברכות ונחמות שאני נותן לבניך איני נותן אלא בלשון
 הזה, שנאמר: "והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים"
 (זכריה יד, ח), "והיה ביום ההוא יוסיף ד' שנית ידו לקנות את
 שאר עמו" (ישעיה יא, יא), "והיה ביום ההוא יטפו ההרים
 עסיס" (יואל ד, יח), "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול"
 (ישעיה כז, יג).

ע בראשית רבה פרשה ע

כל השבטים לשם גאולת ישראל נקראו... יוסף על שם יוסיף ה'
 שנית ידו.

מדרש תנחומא, פרשת שמות

לִגְס עַמִּים אֲלֵיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהִיְתָה מִנְחָתוֹ כְּבוֹד: וְהָיָה בַיּוֹם
הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי שְׁנֵית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׂאָר
מֵאֲשׁוּר וּמִמְצָרִים וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמִעֵילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֻמַּת וּמֵאֵי

ואסף איש טהור את אפר הפרה - ואסף זה הקב"ה דכתיב ביה (ישעיה יא, יב) ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל וגוי, איש זה הקב"ה דכתיב ביה (שמות ט, יג) ד' איש מלחמה, טהור זה הקב"ה דכתיב (חבקוק א, יג) טהור עינים מראות רע וגוי. את אפר הפרה אלו גלויותיהם של ישראל, והניח מחוץ למחנה במקום טהור זה ירושלים שהיא טהורה.

פסיקתא רבתי, סוף פרשת פרה

אמר הקב"ה: בעולם הזה על ידי עונות גלו ישראל, אבל לעתיד לבוא - "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ד' אלקיך ומשם יקחך" (דברים ל, ד), ואומר (ישעיה יא, יב): "ונפצות יהודה יקבץ".

תנחומא, [בובר], סוף פרשת מסעי

ואסף נדחי ישראל - כעת היא עקבתא דמשיחא. אנו רואים שנתגלו דברים שלא היו ידועים לפני: רכבות, אוטובוסים, אירונים, טלגרף ורדיו. זהו רק למען ידעו שיוכלו להתקיים כל הדברים שנתנבאו הנביאים על העתיד, ולא יחסר שום אמצעי לקבץ את נדחי ישראל על פי הטבע.

משיחות מרן ה"חפץ חיים" ז"ל, עמ' קכג

✪ ועתיד הקב"ה לפייס את ישראל... ילך הקב"ה אצלה, ויאמר לה בתי כל כעס זה למה, אמרה לו לא יפה אכעוס, שקיללתי והגליתני לבין האומות, עד שנעשה פני כשולי קדירה, ולא זכרת מעשה סיני, שהקדמתי נעשה לנשמע, ולא עוד אלא שאני מתייראה שלא תחזירני לבושתי הראשון. א"ל הקב"ה... אבל תנחומין לפיוסין שלא תהיה גאולה זו כגאולה ראשונה, זו לא תהיה לה הפסק עולמית, שנאמר: "אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי כי בושת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד" (ישעיה נד ד).

ספרי דאגדתא, אסתר, מדרש פנים אחרים [בובר], פרשה א

כשהגלה [הקב"ה] את ישראל, לא הגלה אותם אלא בעבים שנאמר (איכה ב, א): "איכה יעיב באפוי". וכשהוא מכנסן מכנסן בעבים שנאמר (ישעיה סו, ח): "מי אלה כעב תעופינה". כשפזרן לא פזרן אלא כיונים שנאמר (יחזקאל ז, טז): "ופלטו פלטיהם והיו אל ההרים כיוני הגאיות כולם הומות", וכשהוא מכנסן מכנסן כיונים אל ארובותיהם (ישעיה, שם).

מדרש תנחומא פרשת בשלח, כג

הים: ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה וקבץ מארבע בנפות הארץ: וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה וברתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים: ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם: והחרים יהנה את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדרוך בנעלים: והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים: ואמרת ביום ההוא אודך יהנה כי אנפת בי ישב אפך ותנחמני: הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יי יהנה ויהי לי לישועה: ושאבתם מים בששון ממעיני ה'ישועה: ואמרתם ביום ההוא הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי נשגב שמו: זמרו יהנה כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ: צהלי ורני יושבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל:

תפילה לשלום המדינה

אבינו שבשמים, צור ישראל וגואלו, בך את מדינת ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו. הגן עליה באברת חסדך ופרס עליה סבת שלומך, ושלח אורך ואמתך לראשיה, שריה ויועציה ותקנם בעצה טובה מלפניך. חזק את ידי מגני ארץ קדשנו והנחילם אליהנו ישועה ועטרת נצחון תעטרם, ונתת שלום בארץ ושמחת עולם ליושביה.

על כן אודך בגוים ד' - בקבוץ גליות, ולשמך אזמר - בביאת המשיח, שנאמר (ישעיה יב, ד): "ואמרתם ביום ההוא הודו לה'".
 מדרש תהלים פרק יח, לה

ראשית צמיחת גאולתנו - רבי חייא רבא ורבי שמעון בן חלפתא הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתה [באשמורת הבוקר], וראו איילת השחר שבקע אורה, אמר רבי חייא לרבי שמעון בן חלפתא: בירבי: כך היא גאולתן של ישראל! בתחילה קימאה קימאה, כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת, מאי טעמא (מיכה ז, ח), כי אשב בחושך ד' אור לי.

ירושלמי ברכות פרק א, הלכה א

כתוב אחד אומר מגדול (שמואל ב, כב, נא) וכתוב אחד אומר מגדיל (תהלים יח, נא), ר' יודן אומר לפי שאין הגאולה באה על אומה זו בבת אחת, אלא קימעא קימעא, ומהו מגדיל, לפי שהיא מתגדלת והולכת לפני ישראל. עכשיו הן שריון בצרות גדולות, וכשתבוא הגאולה בבת אחת, אינן יכולין לסבול ישועה גדולה, לפי שהיא באה בצרות גדולות, לפיכך היא באה קימעא קימעא, ומתגדלת והולכת לפניו. לפיכך משולה הגאולה כשחר, שנאמר: "אז יבקע כשחר אורך" (ישעיה נח, א), ולמה נתגלה כשחר, שאין לך אפילה גדולה יותר מאותה שעה הסמוכה לשחר, ואם יעלה גלגל חמה באותה שעה שהבריות ישינין, היו כל הבריות נלכדין, אלא עמוד השחר עולה ומאיר לעולם תחלה, ואחר כך גלגל חמה עולה ומאיר, ואין הבריות נלכדין, שנאמר: "וארח צדיקים כאור נוגה" (משלי ד, ח). ומהו מגדול, שנעשה להם מלך המשיח כמגדל, וכן הוא אומר (משלי יח, ט): "מגדל עז שם ד' בו ירוץ צדיק ונשגב".

מדרש תהלים, סוף מזמור יח

כתוב אחד אומר (תהלים צד, יד): "כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב", וכתוב אחר אומר (שמואל א, יב, כב): "כי לא יטוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול" - אמר ר' שמואל בר נחמני: פעמים שהוא עושה בעבור עמו ונחלתו ופעמים שהוא עושה בעבור שמו הגדול. אמר ר' איבי: כשישראל זכאין - בעבור עמו ונחלתו, וכשאינן זכאין - בעבור שמו הגדול. ורבנן אמרי: בארץ ישראל - בשביל עמו ונחלתו, בחוץ לארץ - בעבור שמו הגדול.

מדרש רות רבה פרשה ב, יא

ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולה מזה שנאמר (יחזקאל לו, ח) ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא.

סנהדרין צח, א

על הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה - בשכר שתבוא תירש.

ספרי כי תצא, סי' רסג

ראשית הגאולה העתידה תהיה על פי רשיון המלכויות ויהיה קצת קיבוץ גלויות, ואח"כ יוסיף השי"ת שנית ידו כדכתיב, ושב את שבותך, ואח"כ ושב וקיבצך מכל העמים.

רמב"ן שיר השירים ח, יב; ומלחמת חובה צד, ט

אמר רבי יוחנן מפני מה זכה עמרי למלכות, מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל, שנאמר (מלכים א, טז, כד): "ויקן את ההר שמרון מאת שמר בככרים כסף ויבן את ההר ויקרא את שם העיר וגו' שמרון".

סנהדרין קב, ב

וְאֵת אֲחִינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל פָּקֵד-נָא בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם
 וְתוֹלִיכֶם מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְצִיּוֹן עִירָךְ וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ,
 בְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ: אִם-יְהִיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשֶּׁם
 יִקְבְּצֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשֶּׁם יִקְחֶךָ. וְהֵבִיֵאךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ וְהִיטְבֶּךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ.

וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ וּלְשַׁמֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי
 תוֹרָתְךָ וּשְׁלַח לָנוּ מִהֲרָה בְּנֵי-דָוִד מְשִׁיחַ צְדָקָךָ לְפָדוֹת מַחְבֵי קֶץ
 יְשׁוּעָתְךָ.

הוֹפֵעַ בְּהַדָּר גָּאוֹן עֲזָךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אַרְצְךָ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר
 נִשְׁמָה בְּאֶפְרוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה.
 אָמֵן סְלָה:

מלכות ישראל תהיה מתקיימת, כשיהיו ישראל מתאספים
 ראשיהם יחד, ולא יהיו בד בבד, שבזה יהיו סבה שיתיחדו יחד
 שבטי ישראל. וכשישראל בגדר זה, הנה הנם ברום גדר
 ההצלחות, ומלכותם תהיה בה הויה של קיום. וצא ולמד כי מיום
 שנחלקו הלבבות ונחלקו המלכויות, מה עלתה בידם. וזאת סיבת
 עגלי ירבעם והבאים אחריו, כי ראש האבדן הוא הפירוד וכלי
 המחזיק ברכה הוא השלום ויחוד הלבבות.

אור החיים, דברים לג, ה

ולעתיד - מלכות המשיח שתתחדש, מלכות חדשה היא יוצאה מן
 המלכות הראשונה שלפני זה. וזה, כי מלכות ישראל הקדושה,
 שיש לה מדריגה אלקית-פנימית היא צומחת מתוך מלכות
 בלתי-קדושה. שכך ראוי למלכות שיש לה מעלה אלקית מעלה
 פנימית - - שכל דבר שיש לו מדריגה פנימית הוא יוצא מתוך
 דבר שהוא חיצון לו.

מהר"ל מפראג, גבורות ד', פרק יח

הדור הראשון של עקבתא דמשיחא, בתחילת הקץ המגולה של
 ישוב ארץ ישראל, הוא מכשיר את החומר של כנסת ישראל,
 והרוחניות תשמש בו שמוש של שמירת החיים הפנימיים,
 וכשיתחזק הכח החמרי של האומה, אז יתגלו כל הסגולות
 הרוחניות הקדושות שבה, ותשוב התורה וכל מאורותיה
 לאיתנה, להיות אור-עולם, לעטרת תפארת ביד ד' ולצינף מלוכה
 בכף אלקי ישראל.

אורות התחיה, פג

תפלה לשלום חיילי צה"ל

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את חילי צבא הגנה לישראל, העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו מן הלבנון ועד מדבר מצרים ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ביבשה באויר ובים.

יתן יהוה את אויבינו הקמים עלינו נגפים לפניהם. הקדוש ברוך הוא ישמר וינציל את חילינו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, ידבר שונאינו תחתיהם ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון, ויקים בהם הכתוב: כי יהוה אלהיכם ההלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם: ונאמר אמן.

אזכרה לקדושים

"לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בס" (תהלים טז ג)

יש נוהגין להעלות זכר הקדושים בערב יום העצמאות, שנקבע ליום-אזכרה, ויש שעושים זאת ביום העצמאות לפני אשרי ובא לציון.

אל מלא רחמים שוכן במרומים, הן אלמנות ואבי יתומים, המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה, במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים, לנשמות רבבות אלפי ישראל, אנשים נשים וטף, שנהרגו ושנשחטו, שנחנקו ושנשרפו ושנקברו חיים, על קדושים השם.

שנאמר בה: "שובה ד' עד מתי והנחם על עבדיך" (תהלים צ, יג), ונתתי דעתי על המזמור כולו ונתגלה לי סודו, שהוא תפלה על הגלות.

רבי מימון הדיין ז"ל, אגרת הנחמה

כי ידין ד' עמו - פיי יעמיד במשפט כוסות התרעלה אשר עברום, ויראה צרות שעברו על הצדיקים, מהם הרגו, מהם שרפו, מהם

כלם קדושים וטהורים, ובהם גאונים וצדיקים, ארזי הלבנון ואדירי התורה.

בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים, ויצרר בצרור החיים את נשמותיהם, בגן עדן תהא מנוחתם. יהנה הוא נחלתם, יזכר עקדתם ותעמד לנו ולכל ישראל צדקתם.

ארץ אל תכסי דמם ואל יהי מקום לזעקתם, בזכותם ישבו נדחי ישראל לאחוזתם, והקדושים לזכרון תמיד נגד יהנה יעמדו לגורלם, יבואו שלום וינוחו על משכבותם, ויקומו לקץ הימין לחיותם, ונאמר אמן.

אל מלא רחמים שוכן במרומים, המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים, לנשמות חילי צבא הגנה לישראל אשר מסרו נפשם על קדשת השם ועל כבוש הארץ. בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים, ויצרר בצרור החיים את נשמותיהם, יהנה הוא נחלתם, בגן עדן תהא מנוחתם וינוחו בשלום על משכבותם, ונאמר אמן.

תהלים פד
תהלים קמד
תהלים קמה

אשרי יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה:
אשרי העם שככה לו, אשרי העם שיהנה אלהיו:
תהלה לדוד, ארוממך אלוהי המלך, ואברכה שמך לעולם ועד:

הפשיטו. ובשביל הצדיקים אשר נצטערו יתנחם. והוא אומר: ועל עבדיו יתנחם. פי' בשבילם יתנחם לומר: די צרות הגלות.

אור החיים, דברים לב, לו

כל נפש ונפש שהרג עשו מישראל, כביכול נטל הקב"ה מדם כל נפש ונפש וטבל פורפוריון שלו עד שצבעה דם, וכשמגיע יום הדין ויושב עליו בבימה לדון אותו, לובש אותו פורפוריון ומראה לו גופו של כל צדיק רשום עליה, שנאמר (תהלים קי, ו): "ידין בגוים מלא גויות וגו'". באותה שעה מתנקם הקב"ה ממנו שתי נקמות, שנאמר (שם צד, א): "א-ל נקמות ד' א-ל נקמות הופיע".

ילקוט תהלים, רמז תתסת

בְּכֹל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
 גְּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ:
 הַדָּר כְּבוֹד הַוִּדְוָה, וּדְבָרֶי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 וְעִזּוֹ נִוְרָאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה:
 זְכַר רַב טוֹבֶךָ יִבְיְעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִכְנֹנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרַךְ אַפָּיִם וּגְדֹל חֶסֶד:
 טוֹב יְהוָה לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו:
 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְוָה:
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעַ לְבִנְי הָאָדָם גְּבוּרָתֶיךָ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכֹל דוֹר וָדוֹר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכֹל הַנִּפְלִיִּים, וְזוֹקֵף לְכֹל הַכְּפוּפִים:
 עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֹלָם בְּעֵתוֹ:
 פּוֹתֵחַ אֶת יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רְצוֹן:
 צַדִּיק יְהוָה בְּכֹל דְרָכָיו, וְחֹסֵיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו:
 קְרוֹב יְהוָה לְכֹל קֹרְאָיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת:
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:
 תְּהַלֵּל יְהוָה יִדְבַר פִּי, וַיִּבְרַךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבֵי פְשַׁע בִּיעַקֵּב, נֹאֵם יְהוָה:
 וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם, אָמַר יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר
 שָׁמַתִּי בְפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וּרְעֵד, אָמַר
 יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל:
 וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
 קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מִלֵּא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין, וְאִמְרִין: קִדִּישׁ בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ, קִדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ, קִדִּישׁ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלִיא כָּל אַרְעָא זִיו יְקָרָה.
וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ, וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:

וּנְטַלְתְּנֵי רוּחָא, וְשִׁמְעִית בְּתַרֵּי קַל זִיע סְגִיא דְמִשְׁבַּחֵין וְאִמְרִין:
בְּרִידָא יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתְר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ.
יְהוָה יַמְלֵךְ לְעוֹלָם וָעַד:

יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵס לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא.
יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שְׁמֵרָה זֹאת לְעוֹלָם לְיַצֵּר מַחְשְׁבוֹת לִבָּב עַמָּךְ, וְהִכֵּן לִבָּבְסָא אֵלֶיךָ:
וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ:

כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֵלַח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קְרָאִיךָ:
צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת:

תַּתֵּן אֱמֶת לְעַקֵּב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קִדְּסָא:
בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֵס לָנוּ, הָאֵל יִשׁוּעַתְּנוּ סְלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אֲדָם בְּטַח בְּךָ:

יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ עֲנַנְנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ:

בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שְׁבַרְאָנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכְנוּ, הוּא יִפְתַּח לִבָּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיִשֵּׁם בְּלִבָּנוּ אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֵתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעַבְדוֹ בְּלִבָּב שְׁלֵם, לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבִהְלָה

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁנִשְׁמַר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכָּה וְנַחֲמֵה וְנִרְאָה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

לְמַעַן יִזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם, יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אוֹדְךָ:

בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה, וְהִיהָ יְהוָה מִבְּטַחוֹ:

בְּטַחוֹ בִּיהוָה עַדֵּי עַד, כִּי בִּיהָ יְהוָה צוֹר עוֹלָמִים:

וְיִבְטַחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דְרָשֶׁיךָ יְהוָה:

יְהוָה חֲפָץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר:

קִדִּישׁ שְׁלֵם: יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ

וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרֻקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.
 בְּתַיִּכּוֹן וּבַיּוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בְּעִגְלָא וּבַזְּמַן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן.
 יְהִי שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וּלְעַלְמֵי עַלְמֵינָא.
 וַתְּבָרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
 וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמָהּ דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.
 לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וּשְׂרַתָּא
 תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.
 תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 קִדְּם אַבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן.
 יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵינָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

כשמוליכין הס"ת לארון אומר החזן:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה, כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ,

הקהל ממשיך:

הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם: וַיֵּרָם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהַלֵּה לְכָל חֲסִידָיו, לְבָנֵי
 יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

לְדוֹר מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבְלֵ וַיִּשְׁבֵּי בָהּ:

כִּי הוּא עַל יָמִים יְסֻדָּהּ, וְעַל נְהוֹת יְכוֹנְנָהּ:

מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְהוָה, וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֵם קִדְשׁוֹ:

נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבָּב, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׁוֹן נִפְשֵׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָהּ:

יֵשֵׁא בְרַכָּה מֵאֵת יְהוָה, וַיְצַדְקָהּ מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:

זֶה דוֹר דְּרָשָׁיו, מִבְּקִשֵׁי פְּנִיךָ יַעֲקֹב סֵלָה:

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשִׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיְבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד:

מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֲזוֹן וְגִבּוֹר, יְהוָה גְּבוֹר מִלְחָמָה:

☆ אמר להו' ד' עזון וגבור ד' גבור מלחמה" (שבת ל.). בשעה שהננו רואים
 איך רבו בעולם הכחות המנגדים לרוח ישראל ותורתו בכלל, אז אי אפשר

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד:
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה

לו לאדם להכיר את דרך המהלך אל התכלית, הדרך שמביאה להפעיל את היסוד האלהי, שהוא מגמתם של ישראל בעולם, כ"א ע"י שיכירו את גבורתו ועוזו של צור ישראל, אשר מצד עצם קיומם של ישראל, בצורה כזו שהיא משונה ויחידה מצוינת בין כל העמים, צריך גבורה גדולה לעצם התקיימותה שלא תבלע ע"י כל המון הכחות המתנגדים לה מכל עברים. ועוד לא די שלא תהיה היא מנוצחת, כ"א גם מנצחת ומהפכת את כל הרוחות, הסוערות להפיצה, להיותן נכנעות לרוחה, ומכירות את הוד תורתה ושם ד' שנקרא עליה. כמה נצחונות של מלחמות נוראות ועצומות צריכים להתלוות למטרה זו. ד' עזו וגבור מצד הקיום הלאומי הפרטי, ד' גבור מלחמה מצד הנצחון הכללי. הנה נתגלה לפניו הדרך המגיע את הרגש הלאומי להתחבר עם השכל הטהור, המבקש את הטוב הכללי, ע"י דרך של רעש והרס מלחמה, שאז היה אפשר להיות התכלית מושגת בזמן קצר לפי הציור האנושי. אבל לא נענה, כי לא בזה חפץ ד', וישראל יעשה דרכו לא ברוח סער, כי לא ברעש ד' כ"א בקול דממה דקה, לא ישמיע בחוץ קולו, ומ"מ לתורתו איים ייחלו. ע"כ לא מצא עדיין את המפתח, לחבור הרגש הלאומי עם היסוד השכלי, באותו האופן הנרצה ממקדש ד', שממנו תצא האורה והשלום לעולם, ולא יכלו עדיין השערים להפתח להכנסת הארון לבית קודש הקדשים.

עולת ראייה א, עמ' שטו

☆ ורבנו הגאון רבי אליהו מוילנה, מצא בפסוק "מי יעלה בהר ה'" - ראשי-תיבות משיח בן יוסף. "מי יקום במקום קדשו" - ר"ת משיח בן יוסף. "ישא ברכה מאת ה'" - ר"ת משיח בן יוסף. ובאר הגר"א שהן הן **ע-ק-ב-י-ה**, ומרומז בהן משיח בן יוסף ודרכי הגאולה! יעלה - עליה, יקום - קימה, ברכה - דבר הנושא ברכה, היינו נטיעה. ובשלה אלו נקרב את הגאולה: עליה לציון, קימה - בבנין, ברכה - בנטיעה.

ובירמיהו פרק ל"ב, באותו ענין של אפרים וארץ הצפון, גומר: "שדות בכסף יקנו, בארץ בנימין ובסביבי ירושלים ובערי יהודה ובערי השפלה ובערי הנגב כי אשיב שבותם נאום ה'", וזה מלמדנו היטב שכל זמן שלא זכינו בעוה"ר לגאולה נסית "עם ענני שמיא", חובתנו לקיים מצות "עורי צפון" באיתערותא דלתתא ובדרך פשוטה "כעני רוכב על חמור", בעבודה מרובה ובקניית שדות בכסף בארץ ישראל, וישיב ה' שבותנו.

ואנו בטוחים בנבואה הקדושה, שאתנו עומד גנראל גדול ואדיר - משיח בן אפרים בן יוסף. הוא לפנינו בכל דרכינו ובכל מעשינו. ואשרי האיש שיתחבר לראשונים לחברת העולים להר ה', וכל המתאחרים חובתם, לפחות, להיות בין המשתתפים לעזרתם של השבים, בצדקה גדולה כנאמר: "ושביה בצדקה", לאפשר הגאולה בפועל, במעשה ובמהרה.

שקלוב וירושלים, עורי צפון ובואי תימן, עמ' 25

כשמכניסין הספר תורה לארון הקודש אומרים זה:
 ובגנחה יאמר, שובה יהנה רבבות אלפי ישראל:
 קומה יהנה למנוחתה, אתה וארון ענה:
 כהנה ילבושו צדק, וחסידה ירגנו:
 בעבור דוד עבדה אל תשב פני משיחה:
 כי לקח טוב נתתי לכם, תורתני אל תעזבו:
 עץ חיים היא למחזיקים בה, ותמכה מאשר:
 דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:
 השיבנו יהנה אליה ונשובה, חדש ימינו בקדם:

שיר של יום

ליום שני

היום יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 שיר מזמור לבני קנח: גדול יהנה ומהלל מאד בעיר אלהינו הר
 קדשו: יפה נוף משוב כל הארץ, הר ציון ירבת צפון, קרית מלך רב:

☆ לפי גודל התשוקה והקשור של האדם לארץ-ישראל הרי רעיונותיו
 מזדככים מיסוד אוריא דא"י החופף על כל מי שמצפה לראותה. "שישו את
 ירושלים וגילו בה כל אוהביה".

ארץ חפץ עמוד מב-מג

☆ סיפר שכשהיה בארץ ישראל סיפרו לו שם החשובים שהיו שם. שבאו
 ממדינות אלו וקבעו דירתם שם בא"י כמפורסם. וספרו לו שקודם שהיו
 בא"י לא היו יכולים לצייר לעצמן שארץ ישראל היא עומדת בזה העולם.
 והיו סוברים שארץ ישראל הוא עולם אחר לגמרי לפי גודל קדושת ארץ
 ישראל המבואר בספרים ומפורש בתורתנו הקדושה מעלת קדושת א"י
 כמה וכמה פעמים, והתורה בעצמה מפרשת כל גבולי א"י לגודל מעלתה
 וקדושתה העצום והנורא מאד מאד, ע"כ לא היו יכולין לצייר לעצמן
 בעיניהם שא"י יהיה בזה העולם. עד אשר באו לשם וראו שארץ ישראל
 היא בזה העולם ממש. כי באמת א"י הוא כמו מדינות אלו ממש, ועפר ארץ
 ישראל הוא במראה ודמות כמו עפר מדינות אלו ממש. כי מה שמביאין
 לפעמים עפר לבן ממש. זהו רק במקומות פרטים, וגם במדינה זו נמצא עפר
 לבן ועפר של נתר בכמה מקומות, אבל עיקר העפר בא"י הוא כמו עפר
 מדינות אלו ממש. כי באמת בדמות ותמונה אין חילוק כלל בין א"י ובין
 שאר מדינות להבדיל. ואעפ"כ היא קדושה מאד מאד בתכלית הקדושה

אלהים בארמנותיה נודע למשגב: כי הגה המלכים נועדו, עברו יחדו:
המה ראו בן תמהו, נבהלו נחפזו: רעדה אחזתם שם, חיל ביולדה: ברוח
קדים תשבר אניות תרשיש: באשר שמענו בן ראינו בעיר יהוה צבאות
בעיר אלהינו, אלהים יכוננה עד עולם סלה: דמינו אלהים חסדך בקרב
היכלך: כשמך אלהים בן תהלתך על קצוי ארץ, צדק מלאה ימינה: ישמח
הר ציון, תגלגה בנות יהודה, למען משפטיה: סבו ציון והקיפונה, ספרו
מגדליה: שיתו לבכם לחילה, פסגו ארמנותיה, למען תספרו לדור אחרון:
כי זה אלהים אלהינו עולם ועד, הוא ינהגנו על מות:

ליום רביעי

היום יום רביעי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
אל נקמות יהוה, אל נקמות הופיע: הנשא שפט הארץ, השב גמול על
גאים: עד מתי רשעים, יהוה, עד מתי רשעים יעלו: יביעו ידברו עתה,
יתאמרו כל פעלי און: עמד יהוה ידכאו, ונחלתך יענו: אלמנה וגר יתרגו
ויתמים ירצחו: ויאמרו לא יראה יה, ולא יבין אלהי יעקב: בינו בערים
בעם, וכסילים מתי תשכילו: הנטע און הלא ישמע, אם יצר עין הלא
יביט: היסר גוים הלא יוכיח, המלמד אדם דעת: יהוה ידע מחשבות
אדם, כי המה הבל: אשרי הגבר אשר תנסרנו יה, ומתורתך תלמדנו:
להשקוט לו מימי רע, עד יכרה לרשע שחת: כי לא יטש יהוה עמו,
ונחלתו לא יעזב: כי עד צדק ישוב משפט, ואחרי כל ישרי לב: מי יקום
לי עם מרעים, מי יתניב לי עם פעלי און: לולי יהוה עזרתה לי, כמעט
שכנה דומה נפשי: אם אמרתי מטה רגלי, חסדך יהוה יסעדני: ברב
שרעפי בקרבי, תנחומיך ישעשעו נפשי: היחברך כסא הוות, יצר עמל עלי
חק: יגודו על נפש צדיק ודם נקי גרשיעו: ויהי יהוה לי למשגב, ואלהי
לצור מחסי: וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם, יצמיתם יהוה
אלהינו:

לכו נרננה ליהוה, נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע
לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

ליום חמישי

היום יום חמישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

עצומה ונוראה מאד. אשרי הזוכה להלוך שם אפילו די אמות וכו' כאשר
הפליגו רז"ל וכל הספרים בעוצם קדושתה הגדולה והנוראה.

ליקוטי מוהר"ן מברסלב, תורה קטו

למנצח על הגתית לאסף: הרנינו לאלהים עוזנו, הריעו לאלהי יעקב: שאו זמרה ותנו תף, כגור נעים עם נבל: תקעו בחדש שופר, בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא, משפט לאלהי יעקב: עדות ביהוסף שמו, בצאתו על ארץ מצרים, שפת לא ידעתי אשמע: הסירותי מסבל שכמו, כפיו מדוד תעברנה: בצרה קראת ואחלצה, אענה בסתר רעם, אבנה על מי מריבה סלה: שמע עמי ואעידה בך, ישראל אם תשמע לי: לא יהיה בך אל זר, ולא תשתחנה לאל נכר: אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים, הרחב פיה ואמלאהו: ולא שמע עמי לקולי, וישראל לא אבה לי: ואשלחהו בשירות לבם, ילכו במועצותיהם: לו עמי שמע לי, ישראל בדרכי יהלכו: כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי: משנאי יהוה יכחשו לו, ויהי עתם לעולם: ויאכילוהו מחלב חטה, ומצור דבש אשביעה:

הושיענו יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים, להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך: ברוך יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם, ואמר כל העם אמן, הללויה: ברוך יהוה מציון שכן ירושלים, הללויה: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן:

מומור ליום העצמאות:

הללויה אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים ועדה:
גדלים מעשי יהוה דרושים לכל חפציהם:
הוד והדר פעלו וצדקתו עמדת לעד:
זכר עשה לנפלאותיו חנוך ורחום יהוה:
טרף נתן ליראיו וזכר לעולם בריתו:
כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים:

תהלים קיא

זכר עשה לנפלאותיו - כל נס הוא למעלה מן הזמן ומאיר לעולם.
שפת אמת לחנוכה

זכר עשה לנפלאותיו - הנה כל הנפלאות שנעשו בעולם הזה לישראל שורשם בפלא עליון, וכמו למשל בקריעת ים סוף שהעיקר נעשה למעלה אך נמשך הנס גם למטה בהתגלות שנקרע הים, וכמו כן בשאר הנסים כידוע בספרים, וזהו הפירוש זכר עשה לנפלאותיו, שהנפלאות למעלה נמשכו ונתגלו למטה.
שם משמואל, ר"ה, תרע"ב

אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל: לסטים אתם שכבשתם

מעשי ידיו אמת ומשפט נאמנים כל פקודיו:
סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר:
פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו:
ראשית חכמה יראת יהוה, שכל טוב לכל עשיהם
תהלתו עמדת לעד:

קדיש יתום: יתגדל ויתקדש שמה רבא.
בעלמא די ברא כרעותה
וּמְלִיד מְלִכּוּתָהּ וְנִצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ.
בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יְתְבָרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקַדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא.
לְעָלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא דְאִמְיָהּ בְּעַלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.
עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם: כל הארץ של הקב"ה היא,
הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו. ברצונו נתנה להם, וברצונו
טלה מהם ונתנה לנו.

רש"י, ריש בראשית

ישראל שהם בעצם טהורים וקדושים, והחטא הוא במקרה -
להם ארץ ישראל היא מקוה טהרה. ---והוא כענין שכתוב (ישעיה
ד, ד): "אם רחץ די את צואת בנות ציון", ולפי זה הארץ עצמה
שמדיחה מישראל כל לכלוך וכל דבר רע, היא עצמה מסייעת
לכיבוש הארץ מיד אויבים.

שם משמואל, פרשת שלח

קנה אל יהנה, חזק ויאמץ לבד, וקנה אל יהנה:
 אין קדוש ביהנה, כי אין בלתד, ואין צור כאלהינו:
 כי מי אלוה מבלעדי יהנה, ומי צור זולתי אלהינו:

אין כאלהינו, אין באדונינו, אין כמלבנו, אין כמושיענו:
 מי כאלהינו, מי באדונינו, מי כמלבנו, מי כמושיענו:
 נודה לאלהינו, נודה לאדונינו, נודה למלבנו, נודה למושיענו:
 ברוך אלהינו, ברוך אדונינו, ברוך מלבנו, ברוך מושיענו:
 אתה הוא אלהינו, אתה הוא אדונינו, אתה הוא מלבנו, אתה
 הוא מושיענו, אתה תושיענו:
 אתה תקום תרחס ציון כי עת לחננה כי בא מועד:

פטום הקטרת: הצרי, והצפרו, החלבנה, והלבונה, משקל שבעים
 שבעים מנה, מור, וקציעה, שבלת נרד, וכרכס, משקל ששה
 עשר ששה עשר מנה, הקשט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון
 תשעה. ברית ברשינה תשעה קבין, יין קפריסין סאין תלתא
 וקבין תלתא, ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר חורזן עתיק,
 מלח סדומית רובע, מעלה עשן כל שהוא, רבי נתן הבבלי
 אומר, אף כפת הירדן כל שהוא, ואם נתן בה דבש פסלה, ואם
 חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי
 הקטף, ברית ברשינה ששפין בה את הצפרו, כדי שתהא נאה, יין
 קפריסין ששורין בו את הצפרו, כדי שתהא עזה, והלא מי רגלים
 יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר, כשהוא שוחק אומר, הרק היטב, היטב
 הדק, מפני שהקול יפה לבשמים, פטמה לחצאין כשרה, לשליש
 ולרביע לא שמענו, אמר רבי יהודה זה הכלל, אם כמדתה
 כשרה לחצאין, ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

תניא בר קפרא אומר, אחת לששים או לשבעים שנה היתה
 באה של שירים לחצאין, ועוד תני בר קפרא, אלו היה נותן בה
 קורטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין
 מערבין בה דבש מהתורה אמרה: כי כל שאר וכל דבש
 לא תקטירו ממנו אשה ליהנה:

ג' פעמים: יהוה צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה:
ג' פעמים: יהוה צבאות, אשרי אדם בוטח בך:
ג' פעמים: יהוה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו:
אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט תסובבני סלה:

וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים
כימי עולם וכשנים קדמוניות:

תנא רבי אליהו: כל השונה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן
עולם הבא, שנאמר: הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא
הלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום
בעולם, שנאמר: וכל בניך למודי יהוה ורב שלום בניך. אל תקרי
בניך, אלא בוניך:

שלום רב לאהבי תורתך, ואין למו מכשול:
יהי שלום בחילך, שלום בארמנותיך:
למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך:
למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך:
יהוה עז לעמו יתן, יהוה יברך את עמו בשלום:

קדיש דרבנן: יתגדל ויתקדש שמה רבא.
 בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה
 ויצמח פרקנה ויקרב משיחה.
 בתייכון וביומיכון ובתיי דכל בית ישראל
 בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן.
 יהא שמה רבא מבכך לעלם ולעלמי עלמיא.
 יתבכך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא
 ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא.
 לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא
 דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.
 על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון
 ועל כל תלמידי תלמידיהון,
 ועל כל מאן דעסקין באורייתא,
 די באתרא קדישא הדין ודי בכל אתר ואתר,
 יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי
 אריכי ומוזני רוחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא
 וארעא ואמרו אמן:
 יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו
 ועל כל ישראל, ואמרו אמן.
 עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו
 ועל כל ישראל ואמרו אמן.

חזן
 קהל וחזן
פְּרָכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרֵךְ
בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית, שלא
 עשנו כגויי הארצות, ולא שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם
 חלקנו בהם וגורלנו ככל המונס, שהם משתחוים להבל וריק
 ומתפללים אל אל לא יושיע, ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים
 לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים
 ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי
 מרומים. הוא אלהינו אין עוד, אמת מלבנו, אפס זולתו, בכתוב
 בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי יהוה הוא האלהים
 בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד.

ועל כן נקנה לך יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יכרתון, לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ. יבירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון, לפניה יהוה אלהינו יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד, כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלך בכבוד, בכתוב בתורתך: יהוה ימלך לעולם ועד. ונאמר: והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד.

אל תירא מפחד פתאם ומשאת רשעים כי תבא:
 עזו עצה ותפר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אל:
 ועד זקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבל, אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט:

קדיש יתום: יתגדל ויתקדש שמה רבא.
 בעלמא די ברא כרעותה
 וימליך מלכותה ויצמח פרקנה ויקרב משיחה.
 בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל
 בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן.
 יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.
 יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא
 ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא.
 לעלא מן כל ברכתא ושירתא
 תשבחתא ונחמתא באמירן בעלמא. ואמרו אמן.
 יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים
 עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.
 עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום
 עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

שש זכירות

זכירת יציאת מצרים:

דברים טו ...למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך:

זכירת מעמד הר סיני:

שם ב רק השמר לך ושמר נפשך מאד, פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך, ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך, והודעתם לבניך ולבני בניך: יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב...

זכירת מעשה עמלק ומחיתו:

שם כב זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרד בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך, ואתה עיף ויגע, ולא ירא אלהים: והיה בקהינך יהוה אלהיך לך מקל איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה, תמחה את זכר עמלק מתחת השמים, לא תשכח:

זכירת מעשה אבותינו במדבר:

שם ט זכור אל תשכח את אשר הקצפת את יהוה אלהיך במדבר...

זכירת מעשה מרים:

שם כב זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים:

זכירת שבת:

שמות כ זכור את יום השבת לקדשו:

שלשה עשר עקרים

על יסוד דברי הרמב"ם ז"ל:

- א. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ועושה לכל המעשים.
- ב. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו הוא יחיד ואין יחידות כמוהו בשום פנים, והוא לבדו אלהינו, ה'ה הוה ויהיה.
- ג. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו אינו גוף, ולא ישיגוהו משיגי הגוף, ואין לו שום המיון כלל.
- ד. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו הוא ראשון והוא אחרון.
- ה. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו לו לבדו ראוי להתפלל, ואין לזולתו ראוי להתפלל.
 - ו. אני מאמין באמונה שלמה, שכל דברי נביאים אמת.
 - ז. אני מאמין באמונה שלמה, שנבואת משה רבנו עליו השלום היתה אמתית, ושהוא היה אב לנביאים, לקודמים לפניו ולבאים אחריו.
 - ח. אני מאמין באמונה שלמה, שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבנו עליו השלום.
 - ט. אני מאמין באמונה שלמה, שיאת התורה לא תהא מחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו.
 - י. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו יודע כל מעשה בני אדם וכל מחשבותם, שנאמר, היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם.
 - יא. אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו גומל טוב לשומרי מצותיו ומעניש לעוברי מצותיו.
 - יב. אני מאמין באמונה שלמה, בביאת המשיח, ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אהבה לו בכל יום שיבוא.
 - יג. אני מאמין באמונה שלמה, שתהיה תחית המתים בעת שעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים.

הצעה לנוסח "על הניסים" ליום העצמאות ויום ירושלים. אפשר להרהר בה בברכת "מודים" בתפילה:

על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנחמות ועל המלחמות שעשית לנו בזמן הזה. כשעמדו צבאות ערב על עמך ישראל, ובקשו להשמיד להרג ולאבד את יושבי ארצה, מנער ועד זקן טף ונשים, ובהם עם שרידי חרב אשר נצלו מתפת האש של שונאה, אחד מעיר ושנים ממשפחה, ושברו למצא מנוח לכף רגלם בארצה אשר הבטחת להם. ואתה ברחמיך הרבים עמדת לנו בעת צרתנו, הפרת את עצתם וקלקלת את מחשבתם, זקפת קומתנו וקוממת את חרותנו, רבת את ריבנו, דנת את דיננו, נקמת את נקמתנו, מסרת רבים ביד מעטים, טמאים ביד קדושים, ועשית לה שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה, הדברת עמים תחתנו ולאמים תחת רגלנו, ונתת לנו את נחלתנו, ארץ כנען לגבולותיה, והחזרתנו את מקום מקדש היכלך.

כן עשה עמנו נס ופלא לטובה, הפר עצת אויבינו, ודשנו בנאות ארצה, ונפוצותינו מארבע כנפות הארץ תקבץ, ונשמח בבנין עירך ובתקון היכלך ובצמיחת קרן לדוד עבדך במהרה בימינו, ונודה לשמך הגדול.

זכירת ירושלים ליום העצמאות וליום ירושלים

הריני זוכר את ירושלים כמו שכתוב:
אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני: תדבק לשוני לחכי אם לא תהלים קלז
אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי:

זכירת ירושלים - על-פי מרן החיד"א ז"ל, עבודת הקודש.

ומה ראו לומר קבוץ גליות [קודם שנתיישבו בירושלים - רש"י]
לאחר ברכת השנים, דכתיב (יחזקאל לו, ח) ואתם הרי ישראל
ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא. - - -
והיכן מתרוממת קרנם - בירושלים, שנאמר (תהלים קכב, ו)
שאלו שלום ירושלים ישליו אוהביך.

מגילה יז ב

אמר רבי שמואל בר נחמני, מסורת-אגדה היא שאין ירושלים
נבנית עד שיתכנסו כל הגליות, אם יאמר לך אדם שנתכנסו כל
הגליות ואין ירושלים נבנית - אל תאמן, שנאמר (תהלים קמד, ב)
בונה ירושלים ד' ואחר כך נדחי ישראל יכנס [ע"י ברכות מט, א].
אמרו ישראל לפני הקב"ה, לא כבר נבנית ירושלים וחרבה, אמר
להם על ידי עונות חרבה וגליתם מתוכה, אבל עתה אני בונה
אותה ואיני מחריבה לעולם, שנאמר (תהלים קב, יז) כי בנה ד'
ציון נגלה בכבודו.

מדרש תנחומא, הוצ' בובר, פרשת נח יז

ירושלים נקראת כסאו של הקב"ה (ירמיה ג', יז), ואין כסאו שלם
עד שיכרית זרעו של עמלק, וכתיב (תהלים ט', ח) וד' לעולם ישב
כונן למשפט כסאו.

דעת זקנים מבעלי התוספות, שמות יז, טז

כי ירושלים אמנם תבנה כשיכספו בני ישראל לה תכלית הכוסף,
עד שיחוננו אבניה ועפרה.

ר' יהודה הלוי, כוזרי מאמר חמישי, כז.

אמר רבי יהושע בן לוי: אמר להם הקב"ה לישראל, אתם גרמתם
להחריב ביתי ולהגלות את בני, היו שואלים בשלומה [של
ירושלים] ואני נותן לכם שלום, מה טעם (תהלים קכב, ו) -
"שאלו שלום ירושלים ישליו אוהביך".

סוף מסכת דרך ארץ זוטא, פרק השלום

ויהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם על
ירושלים עיר הקדש, העיר אשר בחרת, ועל מקדשך בבחמיה
הרבים, וקים לנו מה שהבטחתנו:
בונה ירושלים יהוה נדחי ישראל יבנס:

תהלים קמו

על חומתיך ירושלים הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד
לא יחשו המזכרים את יהוה אל דמי לכם: ואל תתנו דמי לו עד
יכונן ועד ישים את ירושלים תהלה בארץ:

ישעיה סב

תפלה על ירושלים עיר-הקודש יסדה הגאון המקובל האלקי מרנא ר' משה חיים
לוצטו זצ"ל:

מציון מכלל יפי, אלהים, הופיעה,
ולקרעה נאמנה, יהוה, הושיעה,

שערי בחמיה רומה אל פתחה,
מרחוק תקנתנו יהוה שלחה,

העיר, יהוה שמה, רפא שבירה,
תתקע לה, בל תסע עוד, כל יתדותיה,

חרפת עמה, חושה מארץ הסירה,
עוד את הבכור בן השנואה הכירה,

ישליו אוהביה, עליה הרגו,
כמים אחריה, באריה ישאגו,

גילון בה סלה, בשמה ירומו,
בהובישך כל תהומות יבסימו,

מחרי בתר שובה אל הר בשמיה,
ותחת חרבינו פתח דלתיה,
ברך נא את קהלת יעקב אהבת,

חיים עד העולם צו, אל כסא יִשְׁבֶּת,

צור אל תאחר, קומה, עֲזֵב הוֹדִיעָה,
ולקריה נֶאֱמָנָה, יְהוָה, הוֹשִׁיעָה.

שיר המעלות לְדָוִד, שְׁמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה גָּלָה: עַמְדוֹת
הָיוּ כַּגְּלִינוּ בְּשַׁעְרֵיךָ יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחַבְרָה לָהּ
יַחְדָּו: שָׁשָׂם עָלָיו שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוּדָה לְיִשְׂרָאֵל, לְהַדוֹת לְשֵׁם
יְהוָה: כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כְּסָאוֹת לְמִשְׁפָּט, כְּסָאוֹת לְבֵית דָּוִד: שְׁאַלוּ
שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַם, יִשְׁלְיוּ אֶהְבִּיךָ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֶךָ, שְׁלֹנָה
בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אֲחִי וְרַעֲי אֲדַבְרָה נָא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לָךְ:

אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה, בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ, וְאָף עַל פִּי
שִׁיתְמַהֲמָה, עִם כָּל זֶה אַחְכָּה לוֹ בְּכָל יוֹם שִׁיבּוּא.

מברכין איש את רעהו:

מועדים לשמחה,
לא לתר לגאלה שלמה!

המלך המשיח עתיד לעמוד - - - וכל מי שאינו מאמין בו או
שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר הנביאים לבד הוא כופר, אלא
בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו, שנאמר ושב ד'
אלקיד את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגוי' אם יהיה נדחך בקצה
השמים וגוי' והביאך ד'. ואלו הדברים המפורשים בתורה הם
כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים.

רמב"ם, הלכות מלכים פרק יא, הלכה א

זמירות

ליום העצמאות וליום ירושלים

אתה תקום, תרחם ציון,
כי עת לחננה,
כי בא מועד

אשרנו מה טוב חלקנו,
ומה נעים גורלנו,
ומה יפה ירשתנו.

הודו ליהוה כי טוב,
כי לעולם חסדו.

בך בטחו אבותינו, בטחו ותפלטמו,
אלהיך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו.

אם אמרתי מטה רגלי,
חסדך יהוה יסעדני.
ברב שרעפי בקרבני,
תנחומיך ישעשעו נפשי.

שיבנה בית המקדש במהרה בימינו,
ותן חלקנו בתורתך.

אתה תקום - מתפלת שחרית
אשרנו - מתפלת שחרית
הודו להי - תהלים קיח, כט
בך בטחו - תהלים כב, ה-ו
אם אמרתי מטה רגלי - תהלים צד, יח-יט
שיבנה בית המקדש - סיום תפלת שמונה עשרה

וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם,
וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כִּנְס מִמְרַכְתֵּי אֶרֶץ.

וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרָנָה,
וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם.

יְצוּה צוּר חֲסִדוֹ קְהֵלוֹתֵינוּ לְקַבֵּץ,
מֵאַרְבַּע רִחוּת עֲדֵיו לְהַקְבֵץ,
וּבְהַר מְרוֹם הָרִים אוֹתְנוּ לְהַרְבֵּץ,
וְאֹתְנוּ יָשׁוּב נְדַחִים קוֹבֵץ,
יָשׁוּב לֹא נֹאמֵר, כִּי אִם וְשָׁב וְקַבֵּץ.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל,
לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטְהַרִּין, וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם,
אֲבִיכֶם שְׁבַשְׁמִים...
וְאוֹמֵר: מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל יְהוָה.
מֵה מִקְנֵה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים,
אֵף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל.

שְׂמַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְיָהוּ הַנְּבִיא עֲבָדְךָ
וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ,
בְּמַהֲרָה יָבוֹא וַיַּגֵּל לְבָנוּ.

שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אֲהֲבֶיהָ,
שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מְשׁוּשׁ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ.

וקרב פזורנו - מתפלת מוסף לשלש רגלים
והביאנו לציון - מתפלת מוסף לשלש רגלים
יצוה צור חסדו - זמר לשבת מאת ר' שמעון ב"ר יצחק
אמר ר' עקיבא - יומא פרק ח, משנה ט
שמחנו - מברכות ההפטרה
שמחו את ירושלים - ישעיהו סו, י

פֹּה נַעֲבֹד צוֹרְנוּ,
בְּחֶדְוָה וּבְרִנָּה.
עֲלֵה נַעֲלֵה לְרִגְלֵינוּ,
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה.
עֲלֵה נַעֲלֵה לְרִגְלֵינוּ,
חַי, חַי, חַי הוּא גּוֹאֲלֵנוּ.

לְעֵד חַיָּה בְּלִבֵּינוּ,
הַאֲמוּנָה הַנֶּאֱמָנָה,
לְנַחַל שׁוֹב נַחֲלֵתְנוּ;
אֲב־הָמוֹן קָנָה.
לְנַחַל שׁוֹב נַחֲלֵתְנוּ
חַי, חַי, חַי הוּא גּוֹאֲלֵנוּ.

תּוֹרַת חַיִּים חֲמֻדֵתְנוּ,
מִפִּי עֲלִיּוֹן נִתְּנָה,
נֶצַח הִיא נַחֲלֵתְנוּ,
מִמְדַּבֵּר מִתְּנָה.
נֶצַח הִיא נַחֲלֵתְנוּ,
חַי, חַי, חַי הוּא גּוֹאֲלֵנוּ.

חֲסָדֵי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנוּ,
כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו.
חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ.

וְנִשְׁגַּב יְהוָה לְבָדוֹ בַּיּוֹם הַהוּא.
וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ,
וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

פֹּה נַעֲבֹד צוֹרְנוּ - מֶרֶן הַרְאִי"ה קוֹק זצ"ל

חֲסָדֵי ה' - אִיכָה ג, כב

וְנִשְׁגַּב ה' לְבָדוֹ - יִשְׁעִיָּה ב, יא

וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב - בְּרֵאשִׁית לֵב, כד ; בְּרֵאשִׁית רַבָּה עז - "וְנִשְׁגַּב ה'
לְבָדוֹ, אִף יַעֲקֹב וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ".

כה אָמַר יְהוָה,
זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ,
אֶהְבֵּת כָּל־לֵילֶיךָ,
לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאַרְצָךְ לֹא זְרוּעָה.

וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁירָה חֲדָשָׁה.

עַד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחְבוֹת יְרוּשָׁלַם,
וְאִישׁ מִשְׁעֲנָתוֹ בְּיָדוֹ מֵרֵב יָמַיִם.
וְרַחְבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת
מִשְׁחָקִים בְּרַחְבֵּיתָהּ.

הַמַּעְבִּיר בְּנָיו בֵּין גְּזְרֵי יַם סוּף,
אֵת רוֹדְפֵיהֶם וְאֵת שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע,
וְרָאוּ בְּנָיו אֵת גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמוֹ.

וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת,
מִיּוֹם הַבִּיאְכֶם אֵת עַמֵּךְ הַתְּנוּפָה,
שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה.
עַד מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת
תִּסְפְּרוּ חֲמָשִׁים יוֹם.

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה,
כִּס, הוֹדַע בִּי לָךְ הַיּוֹם, אַף לָךְ הַלַּיְלָה,
שׁוֹמְרֵי־הַפֶּקֶד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה,
תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֵׁכַת לַיְלָה.

כה אמר ה' - ירמיה ב, ב
ונאמר לפניו - מתוך הגדה של פסח
עד ישבו - זכריה ח, ד
המעביר בניו - מתפילת ערבית
וספרתם לכם - ויקרא כג, טו
קרב יום - מתוך קרובות לשבת הגדול וזמירות לליל הסדר

דוד מלך ישראל חי וקיים

הוי עם בוטח
חי קיים על אף הכל
על מוקד מזבח
נצא במחול.
דם, עשן ואש,
ים צרות גועש,
מתי אור חדש
על ציון תאיר?
שמע קולנו, השמיענו,
מתי יבנה,
יבנה המקדש.

וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה?
אלא לומר לה, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה
ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים...
וכי נחש ממית, או נחש מחיה?
אלא, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם
לאביהם שבשמים, היו מתרפאים.

צוה ישועות יעקב.
אל תירא עבדי יעקב.

ויהודה לעולם תשב,
וירושלם לדור ודור.
על ישראל אמונתו
על ישראל ברכתו

דוד מלך ישראל - ראש השנה כה, א
הוי עם בוטח - הרב נריה זצ"ל
וכי ידיו של משה - ראש השנה פרק ג, משנה ח
צוה ישועות - זמירות למוצאי שבת
ויהודה לעולם - יואל ד, כ

על ישראל דברתו	על ישראל גאותו
על ישראל ועדתו	על ישראל הדרתו
על ישראל חמלתו	על ישראל זכירתו
על ישראל ישרתו	על ישראל טהרתו
על ישראל לאמתו	על ישראל כנתו
על ישראל נעמתו	על ישראל מלכותו
על ישראל עדתו	על ישראל סגלתו
על ישראל צדקתו	על ישראל פעלתו
על ישראל רוממותו	על ישראל קדשתו
על ישראל תפארתו	על ישראל שבינתו

ממקומך מלבנו תופיע,
 ותמלוך עלינו, כי מחכים אנחנו לך.
 מתי תמלוך בציון,
 בקרוב בימינו לעולם ועד תשבון.
 תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך
 לדור ודור ולנצח נצחים.
 ועינינו תראינה מלכותך,
 כדבר האמור בשירי עזך,
 על ידי דוד משיח צדקך.

בנה ביתך כבתחלה,
 וכוונן מקדשך על מכוננו.
 והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו.

יבנה המקדש, עיר ציון תמלא.
 ושם נשיר שיר חדש, וברננה נעלה.
 לא ישא גוי אל גוי חרב,

על ישראל - מתוך תפלת שחרית של יום הכפורים
 ממקומך מלבנו - קדושת שחרית של שבת
 בנה ביתך - מתוך תפילת מוסף של יום טוב
 ובנה המקדש - מתוך הזמר לשבת "צור משלו אכלנו"

וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה.
וְכַתְּתוּ חֲרָבוֹתֵם לְאֵתִים
וְחַנְיֹתוֹתֵיהֶם לְמִזְמְרוֹת.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל.

צַהֲלֵי וְרַנֵּי יוֹשְׁבֵי צִיּוֹן,
כִּי גָדוֹל בְּקִרְבְּךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

קוֹל צַפִּינָךְ נִשְׁאֹו קוֹל, יַחְדָּו יִכְנְנֻו,
כִּי עֵץ בְּעֵץ יִרְאוּ בְּשׁוֹב יְהוָה צִיּוֹן

כִּי נַחֵם יְהוָה צִיּוֹן, נַחֵם כָּל חֲרָבוֹתֶיהָ,
וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָהּ כַּעֲדָן, וְעַרְבָתָהּ כַּגֵּן יְהוָה,
שָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמְצָא בָּהּ,
תוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה.

וּתְחַזְיֶנָּה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.

אֲדִיר הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקִרְוֹב.
אֵל בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקִרְוֹב,
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, בְּקִרְוֹב.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב.

וְכַתְּתוּ חֲרָבוֹתֵם - ישעיה ב, ד
וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל - ישעיה נט, כ
צַהֲלֵי וְרַנֵּי - ישעיה יב, ו
קוֹל צַפִּינָךְ - ישעיה נב, ח
כִּי נַחֵם - ישעיה נא, ג
וּתְחַזְיֶנָּה - מתוך תפלת עמידה
אֲדִיר הוּא - מתוך הגדה של פסח

וּתְשֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ.
וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם.
וְכִסָּא דְּיָוָד עַבְדְּךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תִּכְיֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן.

לֹא יֵשׁ רִשׁוֹת לִי	אֲהַבַת הַדְּסָה עַל
אֲעֲלֶה אֶת־חֲבֻרָה	לְבָבִי נִקְשְׂרָה
תוֹךְ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן	וְאֲנִי בְּתוֹךְ גּוֹלָה
אֲשֶׁר הִם נְהַלְלִים.	פְּעָמֵי צוֹלְלִים.

שְׁחַרִּית וְעַרְבִית
בֵּת גְּדִיבִים אֲזַכְּרָה
וְאֲנִי וְרַעֲיָתִי
בְּרִנָּה צוֹהֲלִים.

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלֹתֶיךָ.
וּרְעֵם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם.

הַרְחַמְן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב
וַיִּבְשֶׁר לָנוּ בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת
יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת.

אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶךָ,

ולירושלים עירך - תפלת שמונה עשרה
עושה שלום - מתוך סידור התפילה
אהבת הדסה - ר' שלום שבזי
הושיעה את עמך - תהלים כח, ט
הרחמן הוא - מתוך ברכת המזון

אֱלֹהֵי אֲרוֹמָמְךָ. .

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאֵשִׁיכֶם
וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד?
יְהוָה עֶזְרוֹ וַגְּבוֹר
יְהוָה גְּבוֹר מִלְחָמָה.

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

עֲבְדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה,
בָּאוּ לִפְנֵי בְרִנָּה.

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קֹדֶשׁוֹ.

אלי אתה - תהלים קיח, כח
שאו שערים - תהלים כד, ז-ח
הנה לא ינום - תהלים קכא, ד
עבדו את ה' - תהלים ק, ב
רוממו ה' - תהלים צט, ט

דע כי יעקב אבינו כששלח את בניו, עשרת השבטים, ליוסף, שלח עמם ניגון של ארץ ישראל, וזה סוד קחו מזמרת הארץ בכליכם (בראשית מג, יא), בחינת זמר וניגון ששלח על ידם ליוסף, וכמו שפירש רש"י מזמרת לשון זמר - - - כי יעקב רצה לפעול אצלו על ידי הניגון מה שהיה צריך, על כן שלח לו אותו הניגון של ארץ ישראל.

ליקוטי מוהר"ן מברסלב תניינא, תורה סג

תפילה ליושבי ארץ ישראל

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתעזרני על דבר כבוד שמך לחבב ארץ-ישראל בכל לבב, בכל עת ובכל שעה ובכל רגע, לקיים המצוה של ישיבת ארץ-ישראל כמו שכתוב: וישבתם בה, ואהיה תמיד שמח בישובה ובתשוקה גדולה כבן המשתוקק אל אמו, כמו שהיה אברהם אבינו עליו השלום משתוקק אליה, ואני גם כן מיוצאי חלציו. וכני למדה זו, כדי שיתכפרו בזה כל חטאותי ועונותי ופשעי מעודי עד היום הזה, ואפלו בגלגולים הקודמים ובדור המדבר שמאסתי בה שנאמר וימאסו בארץ חמדה, וגרמתי בכיה לדורות. ותהיה הנסיעה והטלטול לכאן לפדיון נפשי כמו שכתוב כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחננו, וזכני לישב בה עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו, ולהיות דבק בה בשמחה ובטוב לבב, ויקים בי ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ, ותשפיע עלי מאור קדשת ארץ-ישראל העליונה, על נפשי ורוחי ונשמתי, להתעלות בקדשתה, לראות את פני האדון יהוה אלהי ישראל עם כללות כל ישראל. וזכני לישב בה על התורה ועל העבודה, ולהתפלל אליה בלי טרדות העולם הזה, וזכני לעשות רצונך בזריות, בלי רפיון ועצלות, להחזיק על כל פנים באחת מכל תרתיג המצוות בכת גדול ובהתמדה, כמאמרם ז"ל: וכל העושה מצוה אחת בתקונה מטיבין לו ומאריכין ימיו ושנותיו ונוחל את הארץ, ועל-ידי אותה המצוה אזכה לכל המצוות בלן. ולא אצטדך לחזר ולצאת לחוץ לארץ כל ימי חיי אני וזרעי וזרע זרעי עד עולם אמן.

בי-אלהים יושיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוה: וזרע תהלים סט
עבדיו ינחלוה ואהבי שמו ושכנו-בה:
שהם יט יהיו-לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי.

תפילה ליושבי ארץ ישראל - בגדי ישע למרן השלי"ה הקדוש.

תפילה לאחינו שבגולה

תהלים קיח מן המצר קראתי יְהוָה עָנְנִי בְמִרְחֵב יָדָי.

תהלים סא מקצה הארץ אליה אקרא בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני.

רבנו של עולם, חוס ונחמל עלי ויתעוררו רחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, ונכני ועזרני לילך ולבוא מהרה לארצנו הקדושה, היא הארץ אשר בחרת בה מכל הארצות ונתת אותה לנחלה לישראל עמך הנבחר מכל העמים. היא מקור קדשתנו, ארץ החיים האמתיים, אשר שם עקר יסוד מקור הקדשה, שם שרש בלליות קדשת ישראל, היא הארץ אשר אתה דורש אותה תמיד, בכתוב בתורתך: ארץ אשר יהוה אלהיך דרש אותה, תמיד עיני יהוה אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ארץ חמדה טובה ורחבה, שרצית והנחלת לאבותינו, ארץ אשר בה עיר אלהינו הר קדשו יפה נוף, משוש כל הארץ.

רבנו של עולם, רחם עלינו ברחמיך הרבים ויתעורר את לבבנו ואת לבב זרענו ולב כל עמך בית ישראל, שיהיו לנו כסופים ונגעועים גדולים והשתוקקות נמרצת לארץ ישראל, ונכסף ונתגעגע ונשתוקק תמיד באמת לבוא לארץ ישראל, עד אשר תזכנו לבוא לארצנו הקדושה במהרה, למען נזכה על ידי זה להתעורר באמת לעבודתך ויראתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם וכשנים קדמוניות:

תפילה לאחינו שבגולה - עפ"י לקוטי תפילות למהרנ"ת סי' כ וסי' פד.

ולציון יאמר איש ואיש יולד בה (תהלים פז ה) - אמר רבי מיישא בר ברי דרבי יהושע בן לוי: אחד הנולד בה ואחד המצפה לראותה [יקרא מבניה - רש"י].